



2017/2273(INI)

12.4.2018

AVIZ

al Comisiei pentru drepturile femeii și egalitatea de gen

destinat Comisiei pentru afaceri juridice

referitor la monitorizarea aplicării dreptului UE în 2016
(2017/2273(INI))

Raportoare pentru aviz: Marijana Petir

PA_NonLeg

SUGESTII

Comisia pentru drepturile femeii și egalitatea de gen recomandă Comisiei pentru afaceri juridice, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

- având în vedere Directiva 79/7/CEE din 19 decembrie 1978 care obligă statele membre să aplice treptat principiul egalității de tratament între bărbați și femei în domeniul securității sociale,
 - având în vedere Directiva 92/85/CEE din 19 octombrie 1992 privind introducerea de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și a sănătății la locul de muncă în cazul lucrătoarelor gravide, care au născut de curând sau care alăptează,
 - având în vedere Directiva 2004/113/CE din 13 decembrie 2004 de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii,
 - având în vedere Directiva 2010/18/UE a Consiliului din 8 martie 2010 de punere în aplicare a Acordului-cadru revizuit privind concediul pentru creșterea copilului încheiat de BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP și CES și de abrogare a Directivei 96/34/CE,
 - având în vedere Directiva 2010/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă și de abrogare a Directivei 86/613/CEE a Consiliului,
 - având în vedere Directiva 2011/36/UE din 5 aprilie 2011 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia;
 - având în vedere Directiva 2011/99/UE din 13 decembrie 2011 privind ordinul european de protecție, care are scopul de a proteja o persoană „împotriva unei fapte penale săvârșite de o altă persoană care i-ar putea pune în pericol viața, integritatea fizică sau psihologică, demnitatea, libertatea personală sau integritatea sexuală”, permițând unei autorități competente a unui alt stat membru să continue asigurarea protecției persoanei pe teritoriul aceluși stat membru; această directivă este consolidată prin Regulamentul (UE) nr. 606/2013 din 12 iunie 2013 privind recunoașterea reciprocă a măsurilor de protecție în materie civilă, care garantează că măsurile de protecție în materie civilă sunt recunoscute în întreaga UE;
 - având în vedere Directiva 2012/29/UE din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului,
- A. întrucât, în conformitate cu articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), Uniunea se întemeiază pe valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept, precum și pe respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților; întrucât aceste valori sunt comune statelor membre într-o societate caracterizată prin pluralism, nediscriminare, toleranță,

justiție, solidaritate și egalitate între femei și bărbați; întrucât articolul 8 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) încredințează Uniunii sarcina de a urmări, în toate acțiunile sale, să elimine inegalitățile și să promoveze egalitatea între bărbați și femei;

- B. întrucât, în conformitate cu articolul 2 din TUE și cu articolul 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, egalitatea între femei și bărbați este una dintre valorile fundamentale pe care se întemeiază UE și întrucât, în toate acțiunile sale, Uniunea urmărește să combată toate formele de discriminare, să elimine inegalitățile și să promoveze egalitatea de șanse și de tratament;
- C. întrucât articolele 19 și 157 din TFUE permit adoptarea legislației pentru a combate toate formele de discriminare, inclusiv pe criterii de gen;
- D. întrucât UE și statele sale membre s-au angajat, prin Declarația nr. 19 anexată la Actul final al Conferinței interguvernamentale care a adoptat Tratatul de la Lisabona, să lupte „împotriva tuturor formelor de violență domestică, [...] pentru a preveni și reprimă aceste acte criminale, precum și pentru ajutorarea și protejarea victimelor”;
- E. întrucât, în temeiul articolelor 79 și 83 din TFUE, s-au adoptat acte legislative ale UE de combatere a traficului de persoane, în special de femei și copii; întrucât programul „Drepturi, egalitate și cetățenie” finanțează, printre altele, măsuri ce contribuie la eradicarea violenței împotriva femeilor;
- F. întrucât directivele UE axate îndeosebi pe egalitatea de gen nu sunt puse în aplicare în mod corect în mai multe state membre, persoane de gen diferit rămânând neprotejate împotriva discriminării în domenii precum accesul la locuri de muncă, bunuri și servicii;
- G. întrucât discriminarea pe criterii de gen se intersectează cu alte tipuri de discriminare, inclusiv discriminarea pe criterii de rasă și origine etnică, religie, dizabilitate, stare de sănătate, identitate de gen, orientare sexuală, vârstă și/sau condiție socioeconomică;
- H. întrucât 33% dintre femeile din UE s-au confruntat cu acte de violență fizică și/sau sexuală, iar 55% dintre ele au fost hărțuite sexual, dintre care 32% la locul de muncă; întrucât femeile sunt deosebit de vulnerabile la violența sexuală, fizică și online, la hărțuirea pe internet și la urmărirea obsesivă; întrucât mai mult de jumătate dintre femeile care sunt victime ale omorurilor sunt ucise de un partener sau de o rudă; întrucât violența împotriva femeilor este una dintre cele mai răspândite încălcări ale drepturilor omului la nivel mondial, indiferent de vârstă, naționalitate, religie, educație sau statut social și financiar, reprezentând un obstacol major în calea egalității între femei și bărbați; întrucât în statele membre fenomenul feminicidului nu înregistrează scăderi;
- I. întrucât, potrivit sondajului privind persoanele LGBT din UE, lesbienele, femeile bisexuale și transgen se confruntă cu un risc uriaș de discriminare din cauza orientării lor sexuale sau a identității lor de gen; întrucât 23 % dintre lesbiene și 35 % dintre persoanele transgen au fost agresate fizic sau sexual sau amenințate cu violența acasă sau în alte locuri (pe stradă, în mijloacele de transport în comun, la locul de muncă etc.) cel puțin o dată în ultimii cinci ani;
- J. întrucât s-a constatat că punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației UE în

materie de egalitate de gen în statele membre prezintă probleme specifice legate de transpunerea și punerea în aplicare a directivelor relevante, de exemplu, deficiențe substanțiale în legislație și inconsecvențe în punerea sa în aplicare de către instanțele naționale;

- K. întrucât instituțiile și mecanismele pentru egalitatea de gen sunt adesea marginalizate în structurile guvernamentale naționale, fiind divizate între diferite domenii de politică și obstrucționate de mandate complexe, precum și de lipsa personalului adecvat, a formării, a datelor, a resurselor suficiente și a sprijinului suficient din partea liderilor politici;
- L. întrucât, potrivit analizei comparative a legislației de combatere a discriminării în Europa, publicată în 2017 de către rețeaua europeană de experți juridici în domeniul egalității de gen și al nediscriminării, în marea majoritate a țărilor, percepția și conștientizarea rămân în continuare preocupări majore, deoarece adeseori cetățenii nu sunt informați despre drepturile lor la protecție împotriva discriminării sau existența unor mecanisme de protecție; întrucât, potrivit acestei analize, au apărut și alte aspecte preocupante în ceea ce privește asigurarea respectării directivelor UE de combatere a discriminării, cum ar fi absența (sau caracterul limitat al) calității procesuale a organizațiilor și asociațiilor pentru a formula acțiuni în justiție în numele sau în sprijinul victimelor discriminării și aplicarea restrictivă a inversării sarcinii probei, precum și o serie de piedici în calea accesului efectiv la justiție; toate acestea constituie obstacole în calea exercitării și protejării drepturilor cetățenilor care decurg din dispozițiile legislației de combatere a discriminării;
- M. întrucât indicele egalității de gen pe 2017 al Institutului European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE) arată doar îmbunătățiri minore, subliniind faptul că UE este departe de atingerea egalității de gen, punctajul global fiind în prezent de 66,2 din 100, cu doar patru puncte mai mare decât acum zece ani;
- N. întrucât, în ceea ce privește sfera factorilor de decizie, datele privind egalitatea de gen menționate mai sus arată o îmbunătățire de aproape 10 puncte în ultimul deceniu, punctajul fiind în prezent de 48,5, însă acest domeniu are în continuare cel mai scăzut punctaj; întrucât această cifră negativă reflectă în principal reprezentarea inegală a femeilor și a bărbaților în politică și evidențiază un deficit democratic în guvernarea UE;
- O. întrucât raportul Eurofound referitor la diferențele de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă estimează că aceste disparități generează pentru UE costuri de aproximativ 370 de miliarde EUR pe an, adică 2,8 % din PIB-ul UE;
- P. întrucât, potrivit sondajului privind condițiile de muncă realizat de Eurofound, indicatorul sintetic al orelor lucrate remunerate și neremunerate arată că, dacă se calculează orele lucrate remunerate și neremunerate, femeile au un program de lucru mai lung;
- Q. întrucât, în ciuda angajamentului UE față de egalitatea de gen în procesul decizional, consiliilor de administrație ale agențiilor UE le lipsește cu desăvârșire echilibrul între bărbați și femei și acestea demonstrează tendințe persistente de segregare de gen;

- R. întrucât feminizarea sărăciei este un fapt în UE și întrucât punerea în aplicare adecvată și deplină a legislației UE privind egalitatea și egalitatea de gen și asigurarea respectării ei ar trebui să fie însoțită de politici vizând rata deosebit de ridicată a șomajului, a sărăciei și a excluziunii sociale în rândul femeilor, fenomene care sunt strâns legate de reducerile bugetare care afectează serviciile publice, cum ar fi asistența medicală, educația, serviciile sociale și prestațiile sociale; întrucât din cauza faptului că nu există politici pentru egalitate, iar legislația privind egalitatea de gen nu este pusă în aplicare, femeile sunt și mai mult în pericol și crește riscul de sărăcie și marginalizare socială în rândul lor, deoarece sunt excluse de pe piața muncii;
- S. întrucât punerea în aplicare corespunzătoare a legislației existente este esențială pentru promovarea egalității între femei și bărbați; întrucât, chiar dacă Directiva 2006/54/CE reformată interzice în mod clar deopotrivă discriminarea directă și indirectă și, deși, în medie, femeile au un nivel mai ridicat de educație, diferență de remunerare între femei și bărbați încă era de 16,3 % în 2015;
- T. întrucât principiul egalității între femei și bărbați trebuie să fie o componentă esențială a procesului de monitorizare a aplicării legislației UE în vigoare;
- U. întrucât colectarea datelor, dacă este posibil, defalcate în funcție de gen, este deosebit de importantă pentru a evalua progresul înregistrat până în prezent în ceea ce privește punerea în aplicare a dreptului UE,
1. subliniază că egalitatea între femei și bărbați este un principiu fundamental al UE care trebuie să fie integrat în toate politicile;
 2. subliniază rolul fundamental pe care îl are statul de drept în ceea ce privește legitimitatea oricărei forme de guvernare democratică; subliniază că acesta este o piatră de temelie a ordinii juridice a Uniunii și că, prin urmare, se înscrie în logica unei Uniuni bazate pe statul de drept;
 3. reamintește că principiul egalității, în ceea ce privește remunerația egală pentru muncă egală, este consacrat în tratatele europene încă din 1957 (a se vedea articolul 157 din TFUE) și subliniază că articolul 153 din TFUE permite UE să ia măsuri în domeniul mai larg al egalității de șanse și de tratament în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și exercitarea profesiilor;
 4. subliniază faptul că punerea în aplicare și în executare corespunzătoare a dreptului UE este esențială pentru realizarea politicilor UE în ceea ce privește principiul egalității între femei și bărbați, consacrat în tratate, și pentru încurajarea și clădirea încrederii reciproce între instituțiile publice atât la nivelul UE, cât și la nivel național, reamintind și că încrederea și securitatea juridică constituie temeiul unei bune cooperări și al punerii în aplicare eficiente a dreptului UE;
 5. reamintește rolul Comisiei de „gardian al tratatelor” și datoria sa de a monitoriza punerea în aplicare a dreptului UE și subliniază faptul că statele membre au responsabilitatea principală a asigurării punerii în aplicare și a respectării acestuia; subliniază că neimplementarea, aplicarea incorectă și neasigurarea respectării legislației existente a UE în domeniul egalității între femei și bărbați afectează eficiența și credibilitatea Uniunii;

6. reamintește statelor membre și instituțiilor UE că asigurarea unei aplicări adecvate și în timp util a legislației în statele membre rămâne o prioritate pentru UE; subliniază importanța respectării principiilor atribuirii, subsidiarității și proporționalității, în temeiul articolului 5 din TUE, precum și a egalității în fața legii, în vederea unei mai bune monitorizări a aplicării dreptului UE; reamintește importanța sensibilizării publicului cu privire la dispozițiile directivelor în vigoare care vizează diferite aspecte referitoare la principiul egalității între femei și bărbați și punerea sa în practică;
7. invită statele membre să depună mai multe eforturi în vederea transpunerii și a punerii în aplicare în timp util a actelor legislative, punând, astfel, în practică egalitatea între femei și bărbați;
8. subliniază că nerespectarea obligației de a asigura transpunerea la timp și corectă a legislației UE existente care abordează principiul egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de educație, ocupare a forței de muncă și exercitare a profesiilor, egalitate de remunerare pentru muncă egală și egalitate de tratament între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea acestora, precum și a dispozițiilor existente pentru a îmbunătăți echilibrul dintre viața profesională și cea privată și pentru a pune capăt tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor privează, în ultimă instanță, cetățenii și întreprinderile de beneficiile la care au dreptul în temeiul dreptului UE;
9. subliniază impactul pe care îl are aplicarea efectivă a dreptului UE asupra consolidării credibilității instituțiilor UE; consideră, prin urmare, că raportul anual publicat de Comisie, dreptul de a adresa petiții și inițiativa cetățenească europeană sunt instrumente importante care permit legiuitorilor UE să identifice posibile lacune;
10. recunoaște importanța colectării datelor, dacă este posibil, defalcate în funcție de gen, pentru a evalua progresele înregistrate în promovarea drepturilor femeilor;
11. subliniază că procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor constituie un instrument important pentru a asigura punerea corectă în aplicare a dreptului UE;
12. reamintește că, odată cu intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene a devenit un ansamblu de drepturi fundamentale ale UE cu caracter obligatoriu, că aceasta interzice discriminarea pe baza oricărui motiv, fără să limiteze această interdicție la niciun domeniu specific și că aceasta se adresează instituțiilor, organismelor, birourilor și agențiilor UE, precum și statelor membre atunci când pun în aplicare dreptul UE;
13. solicită statelor membre să combată creșterea traficului de persoane în scopul exploatării prin muncă și a traficului de persoane în scopul exploatării sexuale, care sunt în continuare cele mai răspândite forme de trafic de persoane;
14. salută faptul că interpretarea largă a conceptului de remunerație egală pentru muncă egală, așa cum a fost formulat de Curtea de Justiție a Uniunii Europene și cum reiese din jurisprudența sa amplă cu privire la acest articol, a înmulțit cu siguranță posibilitățile de combatere a discriminării salariale pe criterii de gen directe și indirecte, în ceea ce privește salarizarea și reducerea diferenței de remunerare între femei și bărbați, dar subliniază că mai rămân multe de făcut pentru a elimina diferența

persistență de remunerare între femei și bărbați în UE;

15. deplânge faptul că nu au fost adoptate și puse în aplicare acte legislative ale UE care să abordeze în mod corespunzător condițiile și programul de muncă, inclusiv munca în zilele de sărbătoare legală și duminica și munca fără perioade de pauză și de odihnă; atrage atenția că lipsa unei legislații uniforme este un obstacol pentru realizarea unui echilibru adecvat între viața privată și muncă, ceea ce afectează îndeosebi femeile și poziția lor pe piața muncii;
16. constată cu profundă tristețe că introducerea principiilor juridice prin care se interzice inegalitatea salarială între femei și bărbați nu s-a dovedit suficientă pentru a elimina de una singură diferența persistentă de salarizare între femei și bărbați; subliniază faptul că directiva reformată le impune statelor membre să se asigure că toate prevederile din contractele colective de muncă, grilele de salarizare, acordurile de salarizare și contractele de muncă individuale care încalcă principiul remunerației egale sunt sau pot fi declarate nule și neavenite sau pot fi modificate;
17. subliniază că, pe lângă instrumentele existente pentru punerea în aplicare a dreptului UE, atât statele membre, cât și Comisia ar trebui să acorde mai multă atenție instrumentelor alternative care ar face posibilă punerea în aplicare mai extinsă a dreptului UE, în special a dispozițiilor referitoare la egalitatea salarială; subliniază, așadar, importanța contractelor colective de muncă pentru asigurarea egalității salariale, a concediului parental și a altor drepturi de muncă obținute prin negocieri colective;
18. reamintește că, în rezoluția sa din 15 ianuarie 2013, Parlamentul a solicitat adoptarea unui regulament al UE privind dreptul de procedură administrativă al UE în temeiul articolului 298 din TFUE¹; ia act cu dezamăgire de faptul că Comisia nu a dat curs solicitării Parlamentului de a prezenta o propunere de act legislativ privind dreptul de procedură administrativă.

¹ JO C 440, 30.12.2015, p. 17.

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

Data adoptării	12.4.2018
Rezultatul votului final	+: 17 -: 1 0: 5
Membri titulari prezenți la votul final	Daniela Aiuto, Beatriz Becerra Basterrechea, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Florent Marcellesi, Angelika Mlinar, Marijana Petir, João Pimenta Lopes, Ángela Vallina, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Jadwiga Wiśniewska
Membri supleanți prezenți la votul final	Livia Járóka, Urszula Krupa, Kostadinka Kuneva, Nosheena Mobarik, Jordi Solé, Marc Tarabella, Mylène Troszczynski, Julie Ward
Membri supleanți [articolul 200 alineatul (2)] prezenți la votul final	Margrete Auken

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

17	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Angelika Mlinar
ECR	Nosheena Mobarik
EFDD	Daniela Aiuto
GUE/NGL	Kostadinka Kuneva, Ángela Vallina
PPE	Anna Maria Corazza Bildt, Marijana Petir, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
S&D	Vilija Blinkevičiūtė, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Julie Ward, Marc Tarabella
VERTS/ALE	Margrete Auken, Florent Marcellesi, Jordi Solé

1	-
ENF	Mylène Troszczynski

5	0
ECR	Urszula Krupa, Jadwiga Wiśniewska
GUE/NGL	João Pimenta Lopes
PPE	Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Livia Járóka

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri